

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni; za četrto leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. — Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit - vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216.

V Ljubljani, 26. marca 1909.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Sadjarske zadruge v Nemčiji. Gospodarske črtice z Danskega, osobito razvoj njenega mlekarstva. Gospodarski in socialni pomen zadrug v Nemčiji. Važnost umne živinoreje. Vestnik Zadružne zveze. Zadružni pregled. Gospodarske drobtine. Cene mlečnih izdelkov. Razglas deželnega odbora. Pregled poslovanja hranilnic in posojilnic. Občni zbori.

Sadjarske zadruge v Nemčiji.

V Nemčijo se uvaža mnogo sadja iz inozemstva. Seveda domači nemški sadje-rejci so imeli vsled tega škodo. Začeli so misliti, kako povzdigniti sadjerejo in kako urediti kupčijo s sadjem. Začeli so snovati sadjerejske zadruge. Te so dvojne vrste: 1.) take, katerih namen je dajati pouk o sadjarstvu in svojim članom skupno preskrbljevati sadna drevesca; 2.) take, ki vnovčujejo svojim članom sadje. Te zadruge ali sveže sadje dalje prodajajo ali pa sadje predelavajo v sadni mošt, v sadne konserve, paste, marmelade, v sadni ocet ali v sadno žganje, ali pa sadje posuše in ga suhega dalje prodajajo i. t. d. Tudi preskrbujejo te zadruge svojim članom vse orodje, ki se rabi v sadjarstvu.

Sadjarske zadruge so velikega gospodarskega pomena. Kjer te delujejo, so ljudje nasadili mnogo lepega sadnega drevja, ki donaša vsako leto obilno sadja. Ljudje ne prodajajo sadja za slepo ceno prekupcem, ampak ga sami po zadrugi spravijo dobro v denar. Sadjevec je ljudem dober nado-

mestek za vino v krajih, kjer se isto ne prideluje.

Vendar se dela jako previdno pri vsaki ustanovitvi sadjerejske zadruge, da se izogne raznim neuspehom. Le v onih krajih se ustanavljajo, kjer je resnična potreba t. j. kjer je mnogo sadja. Pa to še ni dovolj, tudi ljudje morajo imeti kaj smisla za združništvo, potrebujejo se tudi primerni prostori in zadosten kapital. Vsi, ki pristopijo sadjarski zadrugi, morajo potem sadje oddajati zadrugi. Potrebuje se tudi dober poslovodja, ki je tehnično in trgovsko izvežban. Kakor že omenjeno se potrebujejo prostori, kakor velike kleti, velik prostor za zalogo, prostor za vkladanje, parni stroj, hidravlična stiskalnica, aparat za filtriranje in pasteriziranje, veliki sodi v kleti, sodi za odposiljanje, zaboji, steklenice i. t. d.

Sadjarske zadruge imajo navadno omejeno zavezo. Oddajajo sadje v mesta, zlasti raznim zavodom, kakor bolnišnicam itd.

Poglejmo nekatere sadjarske zadruge.

Sadjarska zadruga v Friedbergu na Hessenskem. Prodaja članom sadje in preskrbuje istim vse sadjarske potrebščine.

Delež in jamstvo znaša 50 mark. En član ne sme imeti več kakor 20 deležev. — Sadjarska zadruga v Marneu na Holsteinskem ima namen v denar spravljati sadje in tudi druge pridelke. Člani morajo vse sadje in one pridelke, ki jih določi občni zbor, oddajati zadrugi. Vsak član sme le toliko sadja in drugih pridelkov obdržati, kolikor jih rabi za domačo potrebo. Delež znaša 5 mark, jamstvo 15 mark, en član sme imeti največ 20 deležev. — Sadjarska zadruga v Gernroden na Harzu se peča s prodajo sadja in jagod. Delež znaša 50 mark, jamstvo 100 mark. Zadruga jako lepo deluje. — Sadjarska zadruga v Oberpleisu na Porenskem prodaja sveže sadje, izdeluje razne sadne produkte ter goji sadjerejo. Delež znaša 100 mark, jamstvo 100 mark, en član sme imeti k večjemu 50 deležev. — Sadjarska zadruga v Osnabrücku se peča s sadjerejo in s prodajo sadja in jagod. Ves obrat so vrši jako preprosto. Kadar sadje ali jagode dozore, morajo člani zadrugi naznaniti, koliko množino sadja ali jagod bodo mogli oddati. Sadje se sprejema v združnih prostorih v Osnabrücku in na nabiralnih postajah na deželi. Takoj se združnikom plača sadje po tržnih cenah, katere je določil odbor. Zadruga ima tekoči račun pri hranilnici in posojilnici v Osnabrücku, ki združnikom izplačuje denar za sadje. Vsak združnik vplača pri vstopu 1 marko kot vstopnino in ima pravico oddati 30 stotov sadja za prvi delež zadrugi. Združniki so dolžni oddati zadrugi vse svoje sadje. Ako kak združnik drugam proda sadje, se kaznuje z denarno globo. Tudi ta zadruga je doseгла jako lepe uspehe.

Sadjarske zadruge so velikega pomena za kmetovalce. Pred nekaterimi leti so dobivali prav malo za svoje sadje, dočim dobivajo sedaj prav lepe svote. A. M.

Gospodarske črtice z Danskega, osobito razvoj njenega mlekarstva.

Spisal Anton Peve.

a) Združne mlekarne.

Drugi glavni pripomoček hitremu napredku na Danskem so bile združne mlekarne. Dokler je imelo žito visoke cene, se za govedo sploh ni nikdo mnogo zanimal. Tako je v letih 1846 — 50 stalo $11\frac{1}{2}$ kg surovega masla toliko kot 139 litrov rži, a leta 1871 — 75 je prišlo samo še $8\frac{1}{2}$ kg surovega masla na prej omenjeno mero rži, in 1891 — 95 je pa veljalo 139 rži toliko kot 5 kg surovega masla. Še bolj je padalo razmerje pšenice. Leta 1848 — 50 je veljalo 139 litrov pšenice toliko kot $17\frac{3}{4}$ kg surovega masla, leta 1871 — 75 kot 15 kg surovega masla, od leta 1891 — 94 samo še kot 6 kg surovega masla in leta 1899 kot $5\frac{1}{2}$ kg surovega masla. Ker so cene žitu padale, in dvigale cene mlekarskih izdelkov, so se odlični možje narodnega gospodarstva trudili prevesti kmetijstvo na drugo smer. V tem je igrala prvo vlogo kr. kmetijska družba. Vendar je vsa prememba in napredek živinoreje ostal dalje časa le v velicah čredah; še le leta 1870 se je pričelo bolj živahno gibanje tudi med ljudstvom, ko se je na nasvet profesorja Segelcke dala prilika kmetskim mladeničem izobraziti se v mlekarstvu na večjih posestvih. Ti mladeniči so bili po dvoletni vaji nastavljeni v raznih kmetijskih društvih kot nadzorniki. Prof. Segelcke, najodličnejši mož na danskem naprednem polju živinoreje in mlekarstva pravi sam: „Podučí malega poljedelca, kako je mogoče dobiti več koristi iz mleka; daj mu priliko v lastnem gospodarstvu se prepričati o vrednosti mleka, tedaj se bode živinoreja zboljšala sama ob sebi; v vsakem slučaju se bo razvila z malo pomočjo tudi tam, kjer vse navdušenje in govori nič ne izdajo. Dokaži mu, da se izplačajo dobre krave, krepko krmljenje in skrbna reja, ker to zadnje največkrat manjka.

Potrebne prilžnosti mu je treba postaviti pred oči. Še le potem bodo vživali sad in plačilo za čas in moči, ki smo jih žrtvovali v zboljšanje živinoreje pri malih posestnikih in s tem koristili kakovosti mlečnih izdelkov.“

Vsled tega so prvotno nastale skupne mlekarne, kjer je mlekar sezidal mlekarno in kupoval mleko v okolici: prva se je bila otvorila že leta 1861, a še le leta 1868 so se iste pomnožile, ko se je pričelo dobavati smetano na takozvani mrzli način, to je s pomočjo vode in ledu Vendar vsled slabe uredbe v mlekarnah in premajhne strokovne izobrazbe te skupne mlekarne niso dobro vspevale. Ko je v letu 1878 prišel v svet prvi stroj posnemalnik in z njim podlaga združnih mlekar, so skupne mlekarne morale prepustiti prostor združnim. Te so bile prvotno prezirane, češ, da so bolj politične nego gospodarske vstanove, dasi ravno so vzrastle iz prvega zgleda vsled nagona istinite potrebe od strani manjih živinorejcev. Prva je pričela delovati 10. junija 1882, zatem so hitro zrastle do seganjega števila 1065 mlekar z 152.000 združnikov in 2217 milijonov kg mleka.

Množina ustanovljenih mlekar v raznih letih:

leto	število	odstotek	leto	število	odstotek
1897 . .	12	1.1	1888 . .	251	22.1
1896 . .	40	3.5	1887 . .	168	14.8
1895 . .	27	2.4	1886 . .	83	7.3
1894 . .	41	3.6	1885 . .	55	4.9
1893 . .	69	6.1	1884 . .	41	3.6
1892 . .	56	4.9	1883 . .	24	2.1
1891 . .	28	2.5	1882 . .	15	1.3
1890 . .	79	7.0	1881 . .	8	1.0
1889 . .	103	9.1	1880 . .	3	
			pred 1880 . .	30	2.7

V tej tabeli so vštete tudi skupne in zasebne mlekarne, katerih ima Danska 249 vrh združnih. Z temi številkami primerjajmo sedaj število živine in pogledjmo, kako njeno število raste v razmerju z mlekarnami.

Število živine na Danskem:

leto	konj in kobile glav	goveda in teleta glav	ovce glav
1837	325.019	854.726	1,644.607
1861	324.560	1,118.774	1,751.950
1866	352.603	1,193.863	1,875.052
1871	316.570	1,238.898	1,842.481
1876	352.262	1,348.321	1,719.249
1881	347.561	1.470.078	1,548.613
1888	375.533	1,459.527	1,225.196
1893	410.639	1,696.190	1,246.552
1898	449.264	1,743.440	1,074.413

leto	prešiči glav	koze glav	kokoši glav
1837	235.291	—	—
1861	381.512	—	—
1866	381.512	—	—
1871	442.421	—	—
1876	503.667	—	—
1881	527.417	9.331	—
1888	770.785	13.405	4,592.224
1893	829.131	25.266	5,855.999
1898	1,178.514	31.803	8,748.428

„Kjer se je v času dobre cene žita le s težavo dobilo potrebnih novcev v gospodarstvu malega posestnika in kjer je z največjo varčnostjo zamogla gospodinja prihraniti za kacih 60 kron surovega masla iz mleka dveh slabo krmljenih krav, tu se dobi sedaj 600—800 kron v enem letu iz mlekarne in zraven tega še primerno množino posnetega in pinjenega mleka. Sedaj se vzdržuje še enkrat tolikšno število krav in te se skozi celo leto dobro krmijo; sedaj se proda 6—8 ali tudi 10—12 prešičev na leto.

Število govede:

leto	biki z 2 leti in čez glav	volov z 2 leti in čez glav	krave glav
1838	—	—	578.479
1861	21.080	76.758	756.834
1866	19.556	96.067	811.831
1871	14.509	71.513	807.513
1876	14.927	99.485	898.012
1881	17.956	94.589	898.790
1888	14.980	54.309	954.250
1893	17.949	63.194	1,011.098
1898	15.331	34.183	1,067.139

leto	govede z pod 2 leti glav	skupaj govede glav	število bikov in volov v razmerju z kravami ‰
1838	—	854 726	12.3
1861	264.102	1,118.774	12.8
1866	266.407	1,193.861	14.2
1871	345.363	1,238.898	10.6
1876	335.852	1,348.321	12.8
1881	458.743	1,470.078	12.5
1888	435.988	1,459.527	7.3
1893	603.949	1,696.190	8.0
1898	626.787	1,743.440	4.7

Iz zadnjih števil razvidimo, da število krav zavzema vedno večje mesto in da se število bikov v razmerju s kravami vedno zmanjšuje. Danska je glede živine skoraj najbogatejša država, ker šteje na 100 prebivalcev 68 glav govedi, mej tem ko imamo na Avstrijskem le 36 na 100 prebivalcev. A ob enem z množino raste tudi umno krmljenje, ker je ravno to najboljše sredstvo za zboljšanje živine.

c) Kontrolna društva in živinorejska središča.

Vsakdo bi mi smel šteti v greh, ko bi ga hotel odpeljati z Danskega, ne da bi mu razjasnil še dva pripomočka umne živinoreje o katerih se govori osobito v zadnjih letih. Iz Švice, Francoske in Nemčije prihajajo kmetijski strokovnjaki, da se poučijo o organizaciji in uspehih danskih kontrolnih društev in živinorejskih središč.

Živinorejska kontrolna društva imajo namen izmed dobrega najboljše izabrati, zlasti pa izločiti in rabiti za nadaljno plemenjenje le krave, ki pri najmanjši uporabi krme dajo največ in najbolj toščobno mleko. Iz takih krav se hoče vstvariti posebno pasmo. Mnogokrat prevzamejo ta društva tudi kontrolo nad rejo prešičev. Kontrolni pristav odtehta določeno množino posamne krme, ki se ima dajati kravi do časa zopetnega obiska, iztehta mleko po vsaki molži od vsake krave posebej in preišče njega toščobo. O celem svojem delovanju vodi kontrolni pristav na vsakem

posestvu natančno knjigovodstvo, da nudi tako vsakemu kmetovalcu najboljše priliko, se neprisiljeno privaditi tudi gospodarskega knjigovodstva. Društva dobijo vsako leto primerno državno podporo v pokritje ustanovnih in režijskih stroškov.

V sedanjih razmerah živinoreje na Slovenskem bodo ta društva kmetovalca prav malo zanimala: zato opustim razne podrobnosti in upam da bodem imel priliko jih obravnavati kadar bodo bolj ugodni časi nastopili za našo živinorejo.

Nekaj kratkih besed še o danskih živinorejskih središčih. Ta središča se vstanovijo kot društva ali družbe z namenom ohraniti in zboljšati gotovo pasmo. Njih poglobitni smoter je pa ta, da si more tudi mali posestnik nabaviti najizbornejšo živino brez prevelikih stroškov in ne da bi mu bilo treba uvažati inozemske živali. Živinorejska središča se nahajajo na večjih posestvih, in dobijo svoje ime „živinorejsko središče“ od posebnega odbora, ki ga je ustanovila država.

Da odbor določi po večkratnem obisku in natančnem preiskovanju je-li čreda res izborna po telesni obliki in drugih zmožnostih, ako se tekom štirih let izkažejo po čredi vse prednosti, ki jih zahtevajo pravila, dobi dotična čreda naslov „živinorejsko središče“. Vezana z naslovom je letna državna podpora 1500 do 3000 K. Država je dovolila za živinorejska središča skupno letno podporo v znesku 100.000 K. Živinorejska središča vzgajajo konje, goveda, ovce in prešiče. Ta središča bi bila velicega pomena za slovensko živinorejo, zato jih bodem opisal natančneje v posebni brošurici, a kasneje.

* * *

Videli smo v teh uvodnih črticah nekaj pripomočkov ki naj nas vzpodbujajo k napredku in jih naj posnemajo z vnemo slovenski kmetovalci. Povzeli jih nismo iz dobre fantazije pisatelja, ne, povzeli smo

jih iz vzgleda življenja, iz realnosti. Niso izmišljeni ti pripomočki, pač so sredstva, ki s svojim vspedom na Danskem, v Švici, v Nemčiji, povsod pričajo svojo vrednost in dokazujejo da je umnost pri gospodarstvu in pri živinoreji kmetovalcu edina potreba, in da dandanašnje ne pomaga nič, ne pridnost ne varčnost, ako ni z njima združena umnost.

Mogoče bi me cenjeni čitatelj rad vprašal zakaj sem šel ravno iz Danskega jemati pripomočke umne živinoreje, ko je nam veliko bližje v Švico. V Švici so tudi krajevne razmere in podnebje bolj prilagajo našim, v Švici je umna živinoreja in lepa živina od nekdanj doma. Zato ne smem zamolčati pri sklepu uvoda k tej in naslednjim črticam resnice, da mi ne smemo posnemati Švico v času, pač jo posnemajmo le v načinu, v metodi napredka pri živinoreji. Treba nam je hiteti; zato se poslužujmo vseh sredstev, ki nam jih nudi — recimo — moderna živinorejska tehnika. Ne smemo najti umnost samo v naravi, iščimo jo v svoji glavi, v izkušnjah drugih. Narava hodi počasi in trdno, razum more hoditi hitro in trdno. To dejstvo nam dokazuje Danska, ki se v sredi minolega stoletja nikakor ni štela k posebno naprednim državam, nje živinoreja je bila brezpomembna in zanikrna. Kdo se je hodil učiti tedaj umne živinoreje na sever, na Dansko? Vse je šlo v Švico. Švica je bila tedaj to, kar je danes v svoji živinoreji, Danska je bila tedaj nič, a danes govori o njeni živinoreji in njenem kmetijstvu ves olikani svet. Da bi se taka prememba v tako kratkem času zgodila tudi na Slovenskem!

Gospodarski in socialni pomen kmetijskih zadrug v Nemčiji.

(Nadaljevanje.)

2. Nakupovalne zadruge.

a) Množina nakupa.

Nakup kmetijskih potrebščin oskrbujejo razun nakupovalnih zadrug mnogobrojne

hranilnice in posojilnice, mlekarske in vinarske zadruge, dalje zadruge za prodajo živine, za prodajo jajc, nemška kmetijska družba, zveza poljedelcev, krščanska kmetijska društva, poljedelska okrožna in krajevna društva. Težko je določiti, koliko kmetijskih potrebščin se skupno naroča.

Po letnem poročilu državne zveze za l. 1906 se je v l. 1905 skupno nabavilo kmetijskih potrebščin pri 1815 nakupovalnih zadrugah za 68 milijonov mark, pri 6187 hranilnicah in posojilnicah pa za 57 milijonov mark, skupaj torej za 125 milijonov mark.

To število je zelo nepopolno, ker manjkajo podatki od raznih drugih zadrug in društev.

Na podlagi dobljenih podatkov se je v l. 1906 kupilo kmetijskih potrebščin:

pri državni zvezi za . . .	160,000.000 M
pri zvezah v Stuttgartu,	
Trierju in Wachessheimu . . .	3,200.000 „
pri strojnih zadrugah . . .	4,600.000 „
pri nemški kmetijski družbi . . .	13,500.000 „
pri poljedelski zvezi . . .	5,500.000 „
pri badenskem kmetijskem	
društvu	1,000.000 M
skupaj za	187,800.000 M

Razun tega so mnogo kmetijskih potrebščin nakupile razne druge, združne organizacije, poljedelska društva itd., tako da se v l. 1906 nakupilo vseh kmetijskih potrebščin do 200 milijonov mark,

b) Relativni pomen skupne nabave.

Zadružnim potom se nabavi na leto za 200 milijonov potrebščin. Na podlagi podatkov se rabi na leto gnojil za 350 milijonov mark, krmil za 600 milijonov mark, kmetijskih strojev za 60 milijonov, semen za 44 milijonov 400 tisoč mark itd., tako da se potrebuje vseh kmetijskih potrebščin od 1200 do 1300 milijonov mark na leto. Tej množini stoji nasprotno skupni nakup zadružnim in društvenim potom za 200 mi-

lijonov mark, torej le $\frac{1}{6}$ potrebščin se skupno naroča. Iz tega se pa tudi razvidi, da imajo nemške kmetijske zadruge še velik delokrog izvršiti.

c) Različne vrste naročenih potrebščin.

V letu 1906 se je skupno naročilo za 200 milijonov, kateri se tako-le razdele:

za 92 milijonov mark	gnojil,
za 70 „ „	krmil,
za 15 „ „	premoga,
za 5 „ „	strojev,
za 8 „ „	drugih stvari.

Največ se je nakupilo gnojil, za 92 milijonov mark. Vzrok porabe tolike množine gnojil je v tem, ker so zadruge sklenile pogodbe s prodajalnimi sindikati za kalijeve soli in Tomaževo žlindro. Nakupovalne zadruge so pokupile 50 % vseh kalijevih soli in do 40 % Tomaževe žlindre.

d) Financijski uspehi.

Ti so ugodni. To tem bolj, ker namen teh zadrug ni nakupiti veliko dobička, ampak dobrega, poštenega blaga. Kljub temu je bil čisti dobiček precejšen. Ta je bil leta:

	1900	1901	1902	1903	1904	1905
Štev. zadrug	546	647	717	821	821	956
Dobič. v M	523.466	630.341	438.172	496.166	673.000	995.970

Zgube je bilo:

	1900	1901	1902	1903	1904	1905
Štev. zadrug	65	70	104	105	130	151
Zguba v M	19.030	22.712	47.748	145.619	110.058	166.954

Število zadrug, ki so imele dobiček, daleč nadkriljuje število onih, ki so imele zgubo. Ta zguba ni nastala pri nakupovanju blaga, ampak pri razprodajanju kmetijskih pridelkov, s katerim se te zadruge premnogokrat tudi pečajo. Sicer so si zadruge te vrste nabrale precejšnje rezervne zaklade za pokritje morebitnih zgub.

3. Mlekarske zadruge.

a) Absolutna in relativna množina mlekarsko-zadružne produkcije.

Vseh mlekarskih zadrug je 3146, tem se mora prišteti še kakih 700 800 „pro-

stih“ mlekarn, tako da jih je vseh skupaj 3800—3990. V gospodarskem življenju kmetovalcev zavzemajo mlekarske zadruge važno mesto. Po podatkih letnega poročila državne zveze za l. 1906 je v l. 1905 1720 mlekarskih zadrug sprejelo 1755 milijonov litrov mleka. Po tem smemo sklepati, da je 3800—3900 zadrug sprejelo okrog 4 milijarde litrov mleka v vrednosti 400 milijonov mark.

Vseh krav v Nemčiji je okrog 11 milijonov, ki dajo do 20 milijard litrov mleka. Od teh se porabi okrog 9 milijard litrov svežega mleka (150 litrov mleka na eno leto za posameznika od 60 milijonov ljudi), približno 600 milijonov litrov za rejo telet, tako da se predela v mlečne izdelke okrog 10 $\frac{1}{2}$ milijard litrov mleka. Ker mlekarske zadruge po odbitku svežega mleka ki ga prodajo, predelajo v mlečne izdelke le okrog 3600 milijonov litrov, potemtakem predelajo le 35 odstotkov.

Važnost umne živinoreje.

Umna živinoreja je podlaga uspešnega poljedelstva in rentabilnosti, t. j. dobičkonosnosti celega gospodarstva. Zagotavlja kmetovalcu vedno večjo rodovitnost zemlje, omogočuje vsled več in boljšega gnoja intenzivnejše pridelovanje žita, (t. j. da se na manjšem prostoru pridelava vsled boljšega obdelovanja in gnojenja več nego popreje, ko se je pridelovalo vse le ekstenzivno, na obširni zemlji, a le bolj površno), pa tudi obširnejše pridelovanje trgovskih rastlin, zelja, repe, hmelja, čebule, lanu itd.

Bili so časi, ko se je smatrala živina za „potrebno zlo“ pri hiši in imeli so jo samo za mašino, ki dela gnoj; v tem nazarju so jo zanemarjali; vsled tega zanemarjenja in vsled kvantitativno (ozir množine) in kvalitativno (ozir dobrote) napačnega krmljenja je bil tedaj gnoj — in je še danes marsikje — kaj dragocena roba.

Zato je zavladelo po svetu veliko veselje mej kmetovalci, ko so prišli na umetna gnojila, zdelo se je, da so našli kamen modrih, s kojim je možno delati zlato. V enem oziru je nekaj na tem.

A v drugem oziru smo danes zopet izpremenili svoje nazore. Priznamo sicer da so umetna gnojila v mnogih slučajih velike vrednosti, prava zlata ruda kmetovalčeva, a zopet smo trdno prepričani, da je pravilna reja, umno krmljenje in oskrbovanje goveje živine samo na sebi najdobičkonosnejši oddelek kmetovanja; da prinese zemlja obdelana s krmo vsaj toliko kot žito in da je gnoj in zlasti gnojica iz hleva umnega živinorejca najboljše, pa tudi najcenejše gnojilo. Tudi umetna gnojila zaležejo največ, ako jih rabimo vedno v zvezi z domačim gnojem, kot njegovo dopolnilo.

Sam domač gnoj namreč mnogokrat, lahko rečem v večini slučajev v naših razmerah, ne zadostuje, da bi povrnil zemlji vse snovi, ki smo jih jej odvzeli, v slami in zrnji, v zeliščih in korenji in gomoljih; to pa vsled tega, ker dobršen del zrnja in gomoljev (krompirja) navadno odprodamo iz doma ven.

Zato se umnemu živinorejcu zelo priporoča močna krmila, s kojih pomočjo zamoremo ravno tako dobro nadomestiti snovi, ki smo jih odprodali, kot z umetnimi gnojili.

Prvi pogoj uspešne živinoreje je obilo pridelovanje krme.

Ne veliko število živine, ampak primerno obilno in enakomerno dobro krmljenje je pogoj uspeha.

Mnogi gospodarji imajo še danes nekako bojazen pred poskusom, da bi omejili pridelovanje žit; ne pomislijo pa, da se da z obilnim gnojem na manjši ploskvi pridelati ravno toliko, kot na večji pri slabem gnojenju.

Pomislite le: Na zvišanje žitnih cen vsled izvrstnih prometnih zvez ni misliti; vsaj prihaja k nam žito iz južnoameriške

Argentinije, da iz Avstralije skoro zastonj, pač pa so cene živine, seveda še bolj pa mesa vsled edinosti med mesarji in vsled slabe organizacije mej pridelovalci živine, kmeti, poskočile zadnja leta za visoke odstotke in bodo šle še višje na vkljub prekomorski konkurenci, ki že uvaja v Evropo, posebno na Angleško zmrznjeno meso iz najdaljnjih pokrajin zemlje.

Zato se moramo potruditi, da bomo pridelovali blago prve vrste, ki so mu odprta vsaka vrata vedno na stežaj.

Poleg obilne krme je važno oskrbovanje živine za rentabilnost.

Treba je popolnoma poznati: 1. potrebsčine raznih živalskih vrst, kakor tudi posamezne živali ene in iste vrste; 2. treba natančno poznati vrednost krme, ki jo imam na razpolago, oziroma, ki si jo lahko preskrbim v svojem kraju; 3. treba poznati natančno tržne razmere, da se vemo prav odločiti, kakšno živino da nam najbolj kaže rediti in katere posebne cilje da nam je zasledovati pri njej. — Ako vse to upoštevamo, bomo prišli do prepričanja, da ne da dobička samo prodaja svežega mleka v bližini mest, ampak da se da tu z velikim haskom izdelovati tudi sirova maslo in sir, da se prav dobro splača na drugem kraju reja mlade živine, še drugje zopet pitanje i. t. d.

Za umno živinorejo ne zadostuje samo, da poznamo empirična pravila, ki se podedujejo od roda do roda, ampak treba je poznati natančno pravila umne izreje živine sploh, pri čemur nam gredo na roko kot najboljše sredstvo dobro vòjene „živinorejske zadruge“, precej na to pa je treba poznati glavne zakone o „krmljenju živine“ na podlagi znanstvenih raziskavanj in poskusov, kakor jih izvršujejo že skozi dolga desetletja na raznih kmetijskih nižjih in višjih šolah.

Ako hočemo imeti te poskuse, moramo si biti najpreje v svesti, iz katerih delov da obstoji žival in iz katerih obstoji rastlina;

še po razumevanju teh prvotnih pojmov, ki so nekak, a b c v šoli umnega živino-rejca nam je mogoče govoriti kako nadaljno znanstveno besedo o umnem krmljenju.

Fr. Pengov.

Vestnik Zadrúžne zveze.

Nove članice. V zadnjih sejah je načelstvo Zadrúžne Zveze sprejelo v članstvo naslednje zadrúge:

Šmartno pri Kranju, živinorejska zadruga. Lanišče, hranilnica in posojilnica.

Pišece, kmečka hranilnica in posojilnica.

Tacen pod Šmarno goro, sodarska zadruga. Sv. Gora, mlekarška zadruga.

Fram, kmečka hranilnica in posojilnica.

Našim članicam na znanje. Na naslovni strani ovojnega lista bomo začeli priobčevati mala naznanila. Za tiste, ki so vpisani v kakšno zadrúgo, ki je članica Zadrúžne Zveze v Ljubljani, in za naše članice same, bodo te objave brezplačne, če bo vsebina naznanil gospodarskega značaja in ne bodo presegala štirih vrstic. Za vsako nadaljno vrstico bo plačati 30 vinarjev. Vsako malo naznanilo bomo priobčili brezplačno kvečjemu dvakrat.

Malih naznanil naj se poslužujejo zlasti živinorejske in druge kmetijske zadrúge.

Zadrúžni pregled.

Nove zadrúge. Meseca februarja t. l. so bile v zadrúžni register vpisane sledeče nove slovenske in hrvatske zadrúge.

Na Kranjskem:

Št. Vid nad Ljubljano (dež. sod. Ljubljana), Kmečka gospodarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano, reg. zadr. z omej. zav.

Tacen pod Šmarno goro (dež. sod. Ljubljana), Sodarska zadruga v Tacnu pod Šmarno goro, reg. zadr. z omej. zav.

Zgornji Bernik (dež. sod. Ljubljana), Strojna zadruga v Zgornjem Berniku pri Cerkljah na Gorenjskem, reg. zadr. z omej. zav.

Na Štajarskem:

Grobelno (okrož. sod. Celje), Mlekarna v Grobelnem, reg. zadr. z omej. zav.

Fram (okrož. sod. Maribor), Kmečka hranilnica in posojilnica v Framu, reg. zadr. neom. zavezo.

Na Primorskem:

Lanišče (okrož. sod. Rovinj), Posojilnica u Lanišću, reg. zadr. s neogranič. jamstvom.

Borjana (dež. sod. Gorica), Kmečka hranilnica in posojilnica v Borjani, reg. zadr. neom. zavezo.

Občina Labinj (okrož. sod. Rovinj), Težački zadrúžni mlin, registrana zadruga na neograničeno jamčenje.

Sv. Križ (dež. sod. Trst), Ribiška zadruga v Sv. Križu, vknjižena zadr. z omej. poroštvom.

V Dalmaciji:

Veli Rat (dež. sod. Zadar) Ribarska zadruga, registrirana na ograničeno jamčenje za mjesto Veli Rat, Verunić i Palje.

Soline (dež. sod. Zadar), Ribarska zadruga, registrirana na ograničeno jamčenje.

Baćina (okrož. sod. Split), Gospodarska Hrvatska Pučka Zadruga, registrovana na ograničeno jamčenje.

Risan (okrož. sod. Kotor), Risanska kreditna zadruga, protokolirano udruženje sa ograničenim jamstvom.

Luka Šipanjaska (okrož. sod. Dubrovnik), Uljarska zadruga na neograničeno jamstvo u Luci Šipanjskoj.

Kranjske mlekarške zadrúge. L. 1907 je na Kranjskem delovalo 64 zadrúžnih mlekarň, ki so šte 7545 članov. Množina prejetega mleka je znašala 12,670.483 litrov. Velika večina od njih izdeluje sirovo maslo, manjši del se bavi z izdelovanjem sira, oziroma proizvaja obenem oba ta predmeta; nekatere zadrúge pa samo prodajajo naprej mleko svojih članov. Sirovega masla se je omenjenega leta izdelalo 218.128, sira pa 34.302 kilogramov. Bilančna vrednost zadrúžnih stavb je znašala K 327.227, oprave pa K 217.236. Mlekarstvo se je na Kranjskem tekom zadnjih let močno povzdignilo. Od l. 1904 se je produkcija mlekarških zadrug pomnožila za polovico, kajti tega leta se je bilo predelalo šte 6 in pol milijonov litrov mleka. Kranjski živinorejci imajo v svojih mlekarških zadrugah čimdalje večji vir svojih dohodkov, kakor je razvidno iz teh statističnih podatkov. — Poleg tega pride še v poštev 12 planinskih mlekarň, ki niso zapopadene v zgoraj navedenih številkah. Te delujejo vse v radovljiškem okrajnem glavarstvu. L. 1907 so planinske mlekarne dobile mleka 272.500 litrov in izdelale 27.250 kil sira.

Pospeševanje obrtne kreditne organizacije. Pri ministrstvu za javna dela so otvorili

poseben oddelek, ki se bo imel baviti s kreditnimi razmerami obrtnega stanu. Naloga mu je zlasti, da vodi vsakovrstne predpriprave za ustanavljanje in preosnovanje obrtniških kreditnih zadrug in za snovanje kreditnih združnih zvez. Dalje bo sodeloval ob ureditvi organizacije zastopstvenih in revizijskih poslov in pri ureditvi denarne sporavnave za take zadruge. Kadar se bo šlo za gmotno državno podporo, bo oskrbel potrebne poizvedbe in revizijo. V njegov delokrog spada nadalje, da vodi kataster o obrtniških kreditnih zadrugah in da bo dajal pojasnila v vseh zadevah, ki se tičejo obrtniškega kreditnega vprašanja.

Na podlagi obrtnega reda ustanovljene obrtniške zadruge — ki naj bi pred vsem zastopale stanovske koristi obrtniškega stanu — imajo po zakonu pravico, da snujejo tudi razne naprave za izboljšanje gmotnih razmer svojih članov. Snujejo n. pr. lahko skupna skladišča, nabavljajo sirovine, prodajajo izdelke svojih članov in ustanavljati smejo tudi kreditne zavode v okviru svojih pravil. Dosedanji uspehi v tem oziru pa so prav neznatni. Zdaj hoče vlada poskusiti drugo pot. Značilno je, da se glasilo avstrijskih nemških zadrug Schulze-Delitschevega ustroja ostro obrača proti omenjeni nameri vlade, češ da je tako postopanje popolnoma nasprotno zdravim, preskušanim združnim načelom.

Uspehi pašniških zadrug. Pašniška zadruga v Neudorfu na Češkem je lansko leto mogla zabeležiti naslednje uspehe pri svojem prizadevanju za povzdigo živinoreje. Zadruga je za mlado živino svojih članov v bližini svojega sedeža vzela v najem neko kmetsko posestvo za dobo 12 let. Posestvo meri 17.5 ha in znaša najemnina letnih 1200 kron. Zemljišče ni bilo mnogo let nič gnojeno in oskrbovano. Zadruga ga je izpremenila v pašnik, katerega je razdelila na 6 delov in ga lansko spomlad obsejala in pognojila z 3000 kg čilskega salpetra. Pašna doba je znašala 131 dnij (od 30. maja do 9. oktobra). Na pašo je 36 združnikov izpustilo 65 glav mlade živine, in sicer 43 telic in 22 juncev. 4 živinčeta so se pasla le 99 dnij, 4 pa 68 in eno 91 dnij. Skupaj je znašalo število pašnih dnij 8111. Predno je šla živina na pašo, so jo stehali in je znašala skupna teža 15.010 kg. Ko pa je bila paša končana, je bila vsa živina težka že 21.160 kg. Prirastek na teži je znašal torej skupno 6180 kg, ali povprečno na dan in posamezno živinčce 0.752 kg. Najmanjši prirastek na teži je znašal pri juncih 80 kg, pri telicah 60 kg v 131

dneh; največji prirastek v istem času je bil pri juncih 180 kg, pri telicah 240 kg.

Znaten razloček se je pokazal med junci in telicami, kar se tiče prirastka na teži. Dočim je 22 juncev v 2777 pašnih dnevih postalo težji za 2260 kg (ali povprečno na dan in posamezno živinčce 0.801 kg), znašal je prirastek na teži pri 43 telicah v 5334 pašnih dneh 3899 kg, to je povprečno na dan in posamezno živinčce 0.727 kg. Stroški pri kilogramu žive teže so bili v prvem letu paše z ozirom na to, da pašnik še ni bil dobro zasejan s travo in ker se je razmeroma paslo malo živine, nekoliko večji kakor pri starejših, redno oskrbovanih pašnikih. Obratni stroški so znašali l. 1908 pri tej zadrugi okroglo 3800 K, to je na dan in posamezno živinčce povprečno 46.8 h ali za 1 kg prirejene žive teže 62.2 h. Letos se bo paslo okoli 90 glav, pašnik bo vsled lanskega gnojenja in oskrbovanja dajal več paše, obratni izdatki pa bodo ostali enaki, tako da se bodo produkcijski stroški zmanjšali skoro za tretjino. V jeseni lanskega leta so pašnik pognojili s 150 metriskimi stoti Tomaževe žlindre, 100 stoti kajnita in 100 stoti apna in ga dobro prevlekli z brano.

Živino ženo vsak dan dvakrat na pašo, zjutraj in popoldne, tako da ostane opoldne in čez noč v hlevu. Poskrbelo se je tudi, da ima živina na paši vedno dovolj dobre pitne vode, kar močno vpliva na ugoden razvoj živalij.

Pruska centralna združna blagajna, ki ima namen kmetijskim zadrugam dajati cenen kredit, bo zvišala svojo osnovno glavnico na 75 milijonov mark. Njena osnovna glavnica je znašala dosedaj 52 milijonov mark, katere je dobila od države. Osrednja blagajna je doslej delala z jako majhnim dobičkom. Njen osnovni kapital se je predlanskim obrestoval le po 1.09%, lansko leto pa po 1.49% Pruska vlada utemeljuje svojo predlogo za zvišanje glavnice v prvi vrsti s tem, da bo centralni blagajni pripadla važna naloga sodelovati pri razdolževanju kmetijskih posestev.

Gospodarske drobtine.

Razstavo kranjskih vin v Pragi name-rava majnika meseca t. l. prirediti kmetijska podružnica novomeška. Kdor ima kako prav fino kapljico lastnega pridelka in se želi razstave udeležiti, izve bližje pogoje pri c. kr. vinarskem nadzorniku B. Skalický-ju, kjer se je treba takoj zgledati.

Pozor kmetovalci, pri kupovanju umetnih gnojil! „Kmetovalec“, glasilo c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani piše med drugim: Svarimo pred nakupom superfosfata, ki je zaznamovan kot 12/14 odstoten, če ni primerno cenejši; kajti tak superfosfat je resnično le 12 odstoten in sme v razmerju z onim, ki ima 14 odstotkov v vodi raztopne fosforove kisline in stane z vrečo vred t. j. 100 kg 8 K, stati prvi le 5 86 K. Previdnosti treba tudi pri nakupu čilskega solitra. Čilski solitar mora imeti v sebi 95—96 odstotkov solitarnokislega natrona, kar odgovarja 15·65 do 15·81 odstotkov dušca; manj nego 15 1/2 odstot. pa ne sme imeti. Pristen čilski solitar dobite prav gotovo pri kmetijskih društvih in zadrugah, ker dajo umetna gnojila takoj v preiskavo in če nima blago take sestave kakoršno bi moral imeti, ga tam takoj vrnejo. Kmetovalec se toraj lahko zanese, da dobi pri gori navedenih dobro in zanesljivo blago. — Kdor se torej na kupovanje umetnih gnojil ne razume, naj se na vsak način obrne v prvi vrsti na društva, ki naročajo gnojila pri tovarnah. Nikar ne kupujte istih pri prekupeih, katerim je največ ležeče na svojem dobičku! Pripetilo se je, da se je ponujalo za čilski solitar zmes, ki je imela komaj 5·58 odstotkov dušca ali glavne redilne snovi, ki jo ima solitar v sebi.

Gospodarska razstava v Pragi. Od 29. majnika do 6. aprila bo v Pragi gospodarska razstava, katero priredi osrednje gospodarsko društvo za kraljevino Češko. Na razstavi bodo zastopane razne skupine, kakor na primer: gospodarski stroji, plemenska živina, konji, govedo, svinje, koze, perutnina, piča, proizvodi raznih gospodarsko-industrijskih strok, obrtni in industrijske proizvodi itd.

Za male hišne posestnike. Že mnogo let se zahteva od vlade, da odpravi hišnorazredni davek posebno od onih hiš, ki dajejo le borna stanovanja njihovim lastnikom. Sedaj se je vdala vlada vztrajnim zahtevam ljudskih zastopnikov in jim predložila zakonski načrt, po katerem bi bile vse one hiše, ki imajo le po eno ali dve sobi namenjeni za stanovanje, to so one, ki so uvrščene v 16. in 15. razred in od katerih se plačuje hišnega razrednega davka po 3 K, oziroma 3 K 40 vin., proste vsega davka. S to davčno prostostjo bi bile pa proste tudi vseh deželnih, občinskih in drugih doklad, ki mnogokje presegajo daleko državni davek. Ako ta zakonski načrt postane postava, tedaj bo to precejšnja pridobitev za revnejše ljudstvo.

Dohodki avstrijskih državnih železnic l. 1908. Na državnih in od države na lasten račun upravljenih železnicah v Avstriji se je preteklo leto prevozilo 61,508.800 potnikov, ki so plačali 87,571.900 K voznine; od 44.801.900 ton tovarnega blaga je bilo pa 244,990.700 K dohodkov. Vsi dohodki znašajo torej 332,562.600 kron ali za 14,618.774 K več od prejšnjega leta. V odstotkih izraženo so znašali dohodki 4·59 od sto več od leta 1907, ko so znašali 7·62 od sto več nego leta 1906.

Sadni cepiči naj se jemljejo iz rodovitnega drevja in z rodovitnih vej, ki ležijo proti solncu. Voden ali divji pognanji niso za nič. Za pocepljevanje drevja naj se jemljejo cepiči dobrih in rodovitnih sort, ki so cenjene za kupčijo. Slabe sorte naj se pa opuste. Sploh je gledati na to, da gojimo malo sort jabolk, pa tiste v večji množini. Dokler bo vsako drevo druge vrste, ne bo nikdar dobre sadne kupčije po naših krajih. Sedaj je čas, da pogledamo sadno drevje in ga „popravimo“, če je treba.

Sadno drevje naj se sadi na pravo mesto. Treba mu je ugodne lege in dobre zemlje, sicer nam ne bo delalo nobenega veselja. Puste lege, mrazne lege, nizke lege, kamnita zemlja, tanjka zemlja, vse to ne velja za sadno drevje. Sadnemu drevju treba globoke in rodovitne zemlje in ugodne prisojene lege.

Kadar kupuješ sadna drevesa, drži se naslednjih pravil: 1. Kupi le taka drevesa, ki niso bila po cepljenju pri tleh nad 6 let v drevesnici, ker drugače so ostarela. 2. Glej, da bodo imela drevesca meter nad zemljo v obsegu vsaj 6—8 cm. 3. Da bodo zamogla nositi vrh ali krono, naj se deblo primerno zožuje in naj bo pri tleh vsaj za tretjino debelejšje neko tam, kjer prehaja v vrhe. 4. Lubad naj bo gladka in zdrava. 5. Deblo naj bo ravno. 6. Drevesa naj imajo dovolj korenin in sicer najmanj 4 do 6 stranskih, ki se morajo raztezati na vse strani in morajo imeti mnogo sesalk. 7. Vrh naj ima 4, kvečem 6 mladik, ki morajo biti razdeljene enakomerno na vse strani. 8. Glej, da izbereš vrste, ki se jim bo zemlja in podnebje prilegalo. 9. Glej, da bo vrsta sadja taka, kakršno rabiš za svoje razmere. Ne kupuj nikdar sadnih dreves na trgu, ker ne moreš vedeti, kaj kupiš, ampak kupi vselej v zanesljivi drevesnici.

Češpljevo drevje potrebuje strežbe. Po sedmih letih smo imeli lansko leto zopet enkrat češpljevo letino. Češplje so dobro ocvetele in

dobro obrodile, le suša jim ni prizanašala in pokvarila je mnogo pridelka. Druga leta se navadno zgodi, da nam gredo češplje že v cvetju k nič, le v zavetjih se pokaže kaj malega sadu. Želeti bi bilo, da se češpljeve letine zopet na bolje obrnejo in da nam češplje tako rode, kakor so svoj čas. V to pa moramo tudi sami kaj storiti. Če pogledamo naše češpljevo drevje po vaseh in izven vasi, ob potih itd., vidimo, da je silno zanemarjeno, da raste v gošči, brez vsake strežbe kakor drugo grmovje. V takem stanju seveda ne more roditi. Tudi češpljevo drevje potrebuje strežbe in dobre zemlje. Zlasti po pretečeni dobri letini je nujno potrebno, da se češpljam nekoliko gnoji, da se zemlja opomore in preskrbi s potrebnim živežem za novo letino, kajti vsled lanske dobre letine je zemlja mnogo izgubila na svojem živežu. Treba je pa tudi sicer temu drevju boljše strežbe. Pregosto rastoče in suhe veje naj se odstranijo in naj se drevje osnaži tudi od lišaja in mahu.

Glavni pogoji za pridelovanje zelenjave so: Globoko prekopavanje in močno gnojenje zemlje z okopavanjem in večkratna pletev. Če se obdeluje vrtnina na gornji način, ni se bati zanjo o suši. Na tako obdelavani zemlji prenesejo zelišča sušo veliko lažje, ker se krepko razvijejo, na plitvo prekopani in slabo obdelavani pa zaostanejo v rasti in jih suša kmalu pokonča.

Mrzlo tekoč cepilni vosek se napravi, ako se vzame 1 kg kolofonije, $\frac{1}{2}$ kg trpentinove smole in 125 g čebelnega voska ter razstopi vse skupaj v kaki železni kozici nad odprtim ognjem na prostem. Ko se je to popolnoma raztopilo, dolije naj se 125 g ricinovega olja. Nato naj se nese kozico daleč od ognja, ker drugače se lahko vse skupaj užge, in doda naj se, ko se je nekoliko ohladilo, približno $\frac{1}{4}$ l navadnega špirta. Med kuhanjem naj se strogo pazi, da se raztopina ne užge, a če se je užgala, naj se takoj pokrije s kako pokrivačo, ki naj bo vedno pri rokah.

Cene mlečnih izdelkov.

Dunajska borza za sirovo maslo, dne 4. marca 1909. Blago dohaja v vedno manjših množinah. Zato so se cene dvignile, najprej pri prima-blagu, sedaj tudi že pri drugi kakovosti. Cene so sledeče: I. (čajno maslo) K 2·70—2·80, II. (čajno maslo) K 2·60—2·65, III. (namizno maslo) K 2·20—2·30, IV. (kmečko maslo a)

K 1·90—2·10, V. (kmečko maslo b) K 1·60 do 1·70, kuhano maslo I. K 2·15—2·30, II. K 2·05 do 2·10.

Dunajska borza za sirovo maslo, dne 18. marca 1909. Na trg prihaja še vedno malo blaga. Konsum se je nepričakovano znatno zmanjšal; vzrok temu pojavu ni za gotovo znan. Tu naprodaj stoječe dansko sirovo maslo ima silno visoke cene, K 3·20—3·21; zato se pa le počasi prodaja, ker je mali trgovec prisiljen razpečavati ga pod nabavno ceno in v lastno izgubo. Po tem maslu seže trgovina le tedaj, če je neobhodno potreba. Cene so naslednje: I. (čajno maslo) K 2·80—3·20, II. (čajno maslo) K 2·70—2·75, III. (namizno maslo) K 2·20—2·35, IV. (kmečko maslo a) K 1·90—2·10, V. (kmečko maslo b) K 1·60—1·70, kuhano maslo I. K 2·15—2·30, II. K 2·0—2·10.

Oddaja plemenskih bikov.

Deželni odbor je sklenil, da plača polovico cene za nakup plemenskih bikov, ki si jih nabavijo zadruga. Ako se ne zglašijo zadostno število zadrug, se oddajo biki tudi zasebnikom, toda proti plačilu dveh tretjin nakupne cene. Vsaka zadruga lahko pošlje po enega svojih članov v komisijo, ki bo šla bike nakupovat. Potne troške za dotičnega člana zadruga plača dežela. Komisiji se lahko pridružijo tudi drugi zasebniki, a ti morajo potne troške sami plačati. Prošnje naj se vložijo na deželni odbor kolikor mogoče kmalu, ker se nakup bikov vrši najbrže že prvi teden po Veliki noči.

Vabilo na VIII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Hrenovicah,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 18. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v uradnici.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Potrjenje letnega računa za l. 1908.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Sprememba pravil.
8. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor vsled nezadostne vdeležbe ne bil sklepčen, vršil se bo eno ure pozneje, t. j. ob 4. uri popoldne drugi občni zbor v istem prostoru in z istim dnevnim redom, ki bo sklepal pri vsakem številu udeležencev.

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov
za mesec februar 1909.

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Artiče	6427	30	6591	78	13019	08	5833	29	1152	50	3100	85	65	—	169
Bobovišče - Brač															
Baderna															
Bajagič															
Barban															
Baška															
Beram	2149	20	4038	26	1480	22	3782	31	95	26	120	—	—	—	122
Belapeč															
Biograd	28797	71	30788	—	—	—	20849	97	1104	15	148347	45	5785	15	763
Blagovica															
Bled	16816	35	19072	01	38715	—	9416	—	9632	50	3420	98	2880	—	212
Bloke	16823	20	27559	95	44383	15	1502	13	15469	07	1970	—	2900	60	353
Boh. Bistrica															
Boljun	3950	99	4973	06	8924	05	3156	96	—	—	1758	—	599	40	114
Boljunec	3847	35	2782	67	6630	02	2200	—	1622	75	950	—	648	76	324
Borovnica	29172	24	14012	28	43184	52	6732	02	10637	03	3310	—	1430	—	336
Boštanj	2384	84	2411	85	4796	69	2113	70	457	72	450	—	200	—	91
Brezovica															
Bučka	4860	70	4185	26	9045	96	1068	69	1647	06	2530	—	656	—	265
Besnica p. Kranju															
Bogomolji	2622	57	2526	71	5149	28	222	—	450	—	1913	93	130	—	44
Banj															
Celje															
Cerklje															
Cerklje pri Krš.	6032	72	5761	95	11794	70	3280	—	2610	—	2985	—	510	—	201
Cerkno															
Cirknica	39081	65	35696	78	74778	43	16119	97	18927	82	16670	—	8820	—	609
Cirkovce	16947	59	15167	79	32115	38	9056	—	2562	—	6600	—	—	—	97
Col	3137	44	5296	48	8433	92	2417	25	2034	23	1660	—	126	—	130
Cres															
Čatež															
Češnjica	21548	93	17611	62	39160	55	7794	67	11956	64	2500	—	5010	54	205
Čitluk															
Črmošnjice															
Črna gora	6678	26	6530	94	13209	20	5306	41	1487	33	1420	—	470	—	101
Črni vrh	7174	19	7074	23	14248	42	4143	98	885	61	710	—	2070	44	222
D. M. v Polju	5056	79	5265	67	10322	46	3630	—	455	—	2300	—	1100	—	103
Dicmo H. s. b.															
Dob	3053	—	1378	—	4431	—	2850	—	1320	—	—	—	—	—	35
Dobje	5024	74	5139	06	10163	80	4634	—	720	—	—	—	—	—	—
Dobova															
Dobrepolje	56244	68	61176	40	117421	08	24983	—	29539	05	8804	—	14681	12	+5
Dobrinj															
Dobrova	2755	55	2110	—	4865	55	1695	65	1810	—	300	—	—	—	27
Dobrna															
Dol	5412	46	4945	24	10357	70	3180	—	105	—	2500	—	150	—	40
Dolsko	2888	79	2935	88	5824	67	1753	—	1385	69	150	—	555	—	59
Dračevica	18823	20	18624	98	37448	18	7806	58	4141	31	7645	13	1883	85	58
Dragatuš	2307	98	200	—	2507	98	1854	54	—	—	—	—	200	—	15

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Domžale															
Draga															
Drniš															
Dubrovnik															
Fara	6917	40	6707	21	13634	61	3137	—	3026	—	2180	—	—	—	131
Frankolovo	11744	88	10004	21	21749	09	5562	51	3640	29	824	—	3044	47	229
Gorica															
Gore nad Idrijo . .	3638	69	3235	61	6874	30	1759	—	623	88	1568	—	1400	—	77
Gorje	23082	10	27067	65	50149	75	6345	08	9744	21	7363	59	12020	—	347
Gor. Logatec	4629	76	6049	—	10679	25	4336	—	2250	—	400	—	100	—	60
Gozd	445	15	1512	54	1957	69	350	—	1252	54	260	—	—	—	70
Gradac h. p. b.															
Gradac k. Drniša															
Gradac kod Ma-															
karske	12490	67	12373	52	24864	19	1064	—	220	—	6129	72	3101	19	182
Gornjigrad	20782	89	20595	76	41378	65	20088	93	5274	97	1500	—	400	—	55
Gdinj															
Hinje	1661	80	1936	15	3597	95	960	—	1728	25	—	—	—	—	36
Horjul	16345	57	15457	18	31802	75	7778	02	7895	63	1110	13	4304	87	332
Hrenovice	11618	02	11111	09	22729	29	6876	25	2752	47	4850	—	2200	—	374
Hajdina															
Idrija	17626	40	16767	59	34393	99	15773	47	1558	48	2155	—	959	66	199
Ig															
Igrane	10050	76	9872	31	20223	07	3010	—	113	37	2550	—	453	70	202
Imotski	8698	54	7381	18	16079	82	6922	91	1324	03	5420	—	618	—	118
Izlake	6149	61	13775	92	19925	53	4251	—	7740	61	1000	—	1474	—	219
Jesenice	22417	41	24622	38	47039	79	13750	73	15533	36	160	—	1630	—	190
Kaštel-Buje															
Kamnik	47618	58	58478	02	169920	97	33627	89	25385	64	6390	—	2849	04	589
Kandija	106878	07	112652	29	219530	36	40383	39	44726	13	54492	81	39798	45	—
Kanfanar															
Karojba															
Kaštelir	24195	06	21587	30	45782	36	11790	—	145	—	8500	—	4957	—	224
Kazaze															
Kievo															
Knežak															
Kočevje	4760	25	3221	50	7981	75	4540	—	720	—	100	—	20	—	30
Koljane															
Komenda	16067	24	14994	24	31061	48	8810	34	11321	—	1100	—	4086	02	151
Koprivnica	3114	64	2849	83	5964	47	1890	—	1749	83	1100	—	—	—	60
Koprivnik															
Kastel-Gomilica . .	1210	09	3510	07	4720	16	402	—	1554	12	1941	50	800	09	69
Kozice															
Kranj	132445	48	128235	67	260681	15	80053	93	30548	11	42005	66	2143	64	98
Kranjska gora . . .	11097	21	12760	32	23857	53	9678	—	3828	17	3520	—	320	—	327
Križevci	45555	74	39283	26	84839	—	21097	81	19388	24	19680	—	4945	—	414
Krka	11473	15	10794	43	22267	58	3010	—	9835	85	900	—	3070	—	167
Kropa	7031	23	6850	51	13881	74	4517	61	438	70	—	—	—	—	32
Kršan	2724	86	2442	72	5167	58	587	—	656	—	1551	92	1088	65	166
Kruševo															
Korte	1487	71	3903	—	5390	71	963	10	9	—	1200	—	140	—	60
Ktivodol															
Konjice															
Livade	6703	58	7875	73	14579	31	2430	—	4120	—	1875	—	3763	34	299
Laško															
Leskovec	6225	74	5384	71	11610	45	3303	—	349	98	1236	—	1859	—	430

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Lukovica . . .	17596	69	16120	55	33617	21	10428	—	14875	88	11790	—	1300	—	148
Lindar . . .	1114	23	1535	59	2650	18	253	53	8	—	715	40	281	92	125
Ljubljana, lj. pos.	3540986	15	3585890	42	7126876	57	539111	90	293779	72	130304	36	24352	67	2474
Ljubljana, vzaj. podp. društvo .															
Ljubno . . .	12794	59	17478	97	30270	56	4406	40	8417	80	1000	—	1830	—	273
Loka . . .	7703	54	5417	53	13121	07	5009	59	672	—	2723	70	86	86	46
Loški potok . .	7592	35	7541	79	15134	14	190	—	4224	23	1100	—	—	—	133
Lovreč . . .															
Luče . . .															
Leše . . .															
Laporje . . .	9401	62	8071	21	17472	83	6290	60	2837	10	1100	—	600	—	25
Leskovica . . .	3360	01	2330	74	5690	75	2871	79	1256	91	453	73	420	—	94
Makarska . . .															
Makole . . .	34424	15	19053	39	53477	54	10322	94	12679	17	882	—	2713	89	—
Mali Lošinj . .	15632	98	10611	94	26244	92	12672	92	9811	08	740	—	880	—	383
Marenberg . . .															
Maribor: Sp. Lj. Pos. . .	188076	62	188797	—	376873	62	49104	91	12020	19	99172	91	2674	75	152
Maribor: H. p. kat. meš. . .															
Medulin . . .	4978	69	5956	48	10935	17	567	70	641	97	4299	19	3457	20	387
Mengeš . . .	15710	31	15171	93	30882	24	11884	37	7805	75	4850	—	390	—	455
Metlika . . .															
Milna . . .															
Mirna . . .															
Mirlovič-Zagora .															
Mokronog . . .	9155	73	11874	12	21029	85	3183	—	3516	05	7800	—	3720	—	415
Moravče . . .	13537	73	16135	48	29673	21	12427	—	4959	64	6100	—	800	—	148
Mošnje . . .	8570	44	11118	43	19688	87	2593	—	5677	49	1400	—	640	—	138
Mozirje . . .	8107	13	9446	80	17553	93	7858	—	302	—	4900	—	—	—	78
Mirna peč . . .	14030	42	13384	36	67414	78	10884	86	1034	36	11150	—	750	—	37
Naklo . . .	2068	78	2277	47	4346	25	771	—	1535	47	742	—	20	—	75
Nerezine . . .	17446	26	16602	68	34048	94	10500	56	8525	45	3571	60	2635	40	142
Nova cerkev . .															
Novalja . . .															
Otok (Han) . . .	3246	34	770	—	4016	34	1555	—	—	—	770	—	200	—	103
Omišalj . . .	12663	57	13946	70	17910	48	9727	04	4326	62	1300	—	2800	25	175
Oprtalj . . .															
Opuzen . . .															
Obrt. kred. zadr. Otok kod Sinja															
Otrič - Strugama															
Podčetrtek . .	2591	56	2503	38	5094	94	627	50	1000	—	1500	—	—	—	32
Pag . . .															
Pazin . . .															
Petrovče . . .	5117	54	3156	67	8274	21	4516	75	763	63	2190	—	—	—	31
Pišece . . .	18173	91	14700	38	32874	29	17914	96	—	—	460	—	—	—	10
Planina-Studeno	6081	99	7246	77	13328	76	4403	25	1269	61	2430	68	280	—	180
Pločice-Konavlje	8746	61	8500	46	17247	07	75876	31	2013	68	102278	13	1027	73	102
Podljubelj . .															
Polhov gradec .	11684	50	9676	28	21360	78	5937	—	6238	29	1050	—	2100	—	163
Poljane . . .	3751	67	22884	04	36635	71	11645	—	14054	44	3608	47	1420	—	439
Poljčane . . .	11482	17	11326	68	36448	27	6958	31	4681	75	590	—	48	—	67
Pomjan . . .	3865	73	6396	16	10261	89	2306	96	1496	57	1800	—	705	20	270
Postojna . . .	2788	74	4240	28	7029	02	1344	33	1160	39	2050	10	763	75	81

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Podbabje . . .	3375	23	3790	34	7165	57	1705	—	1620	34	2170	—	810	—	431
Ponikva . . .															
Sp. Polskava . . .															
Preddvor . . .	7588	46	12448	94	20037	40	7240	—	86	06	4360	—	—	—	107
Preska . . .	5014	28	4984	49	9998	77	2396	36	244	49	3230	—	182	94	44
Prihova . . .	5135	98	3434	50	8570	48	3059	—	1784	50	800	—	100	—	55
Proložac . . .															
Prosek . . .															
Pula . . .															
Punat . . .	22469	93	23864	15	46334	08	20557	93	12740	46	1100	—	900	—	79
Podzemelj . . .	1947	12	1900	—	3847	12	920	—	—	—	500	—	—	—	29
Polzela . . .	4056	56	3632	96	7689	52	3835	—	1903	86	1700	—	—	—	56
Rab . . .															
Radeče . . .															
Radovica . . .	7273	82	3154	69	10428	51	3761	—	521	51	2350	—	50	—	80
Radunič . . .															
Rajhenburg . . .	9758	56	9481	02	19239	58	3792	10	2381	38	3450	—	170	—	125
Ravnidol . . .															
Rečica . . .															
Reka koč . . .	1932	93	1101	24	2034	17	130	—	100	—	1000	—	—	—	24
Ribnica . . .	36060	05	27392	01	63452	06	16256	18	13391	30	5710	—	11863	08	386
Ricmanje . . .															
Rob . . .															
Roč . . .	1937	97	2926	36	—	—	607	—	917	03	652	80	400	—	300
Rogoznica . . .	7715	78	4839	36	12555	14	4328	15	1118	—	1309	61	3289	13	135
Rova . . .	8042	54	7221	65	15264	19	2428	—	2113	47	2600	—	760	85	242
Rovte . . .	8597	02	9575	38	18172	40	2765	80	3196	51	—	—	4621	58	227
Raka . . .															
Spod. Polskava . . .	3266	05	5199	41	8465	46	3045	06	2009	41	1420	—	10	—	67
Svečina . . .	1462	37	1248	81	2711	18	1241	42	88	—	460	—	—	—	17
Stari trg pri Ložu															
Studenca, Dalm.															
Selca na Braču . . .	21912	32	23053	30	44965	62	2702	26	2855	43	456	20	896	40	227
Selca p. Škof. . .	21371	58	23706	84	45138	42	16445	26	8761	30	2800	—	4490	—	344
Semič . . .															
Senožeče . . .	2469	71	2252	18	4721	89	1030	—	—	—	1200	—	200	—	346
Sevnica . . .	28374	91	31673	19	60048	10	22088	49	20855	97	10430	—	2654	—	2140
Slatina . . .	19543	18	19540	60	42307	78	11168	43	—	—	5630	—	1295	—	936
Slivnica . . .	3901	15	3340	65	7241	80	2286	—	1719	15	110	—	150	—	51
Sl. Gradec . . .	12907	23	12671	84	25579	07	6234	—	8115	32	1540	—	753	50	210
Smlednik . . .	11639	55	9479	68	21114	13	8539	59	3813	05	4160	—	1020	—	1561
Sorica . . .															
Spodnjalo . . .															
Srednja vas . . .	18307	69	11737	49	30045	18	7854	96	5770	96	3893	—	9306	—	412
Staracerkev . . .	4487	14	4253	54	8740	68	3947	40	210	44	—	—	317	—	59
Stara Loka . . .															
Starigrad . . .	72947	38	67665	57	140612	95	12293	—	36800	89	30700	—	660	—	3
Staritr . . .															
Struge . . .	4700	79	4221	24	11922	03	1040	—	2578	16	1480	—	—	—	69
Studenca, Štaj. . .															
Sučuraj . . .															
Suhor . . .	6455	36	4277	25	10732	61	2153	40	3972	—	300	30	—	—	49
Sutivan . . .															
Sv. Ema . . .	1529	14	1550	26	3079	40	400	—	—	—	70	—	837	60	275
Sv. Ivan p. Trstu															
Sv. Jakob ob S. . .	8814	56	8759	34	17573	90	7745	86	3054	12	1500	—	90	—	189

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Sv. Jur j. žel. . .															
Sv. Križ (Kastav)	2921	—	1402	16	4323	46	2684	—	1400	—	—	—	100	—	111
Sv. Križ p. Kost.	34407	87	29349	38	63757	25	2111	96	1631	49	27285	—	4548	79	1
Sv. Križ p. Litiji															
Sv. Kunigunda . .	8165	18	8087	57	16254	75	5329	13	2071	56	601	77	602	50	93
Sv. Lenart . . .															
Sv. Lovrenc na Drav. polju . .	8085	47	7928	27	16013	74	4040	—	3369	24	950	—	—	—	52
Sv. Lucija . . .	1499	84	1730	70	3230	54	285	—	—	—	1500	—	750	—	137
Sodražica . . .	20267	36	18048	33	38315	69	12575	—	3417	50	8600	—	800	—	58
Sv. Bolfenk . . .	6030	75	5605	24	11635	99	1874	55	640	—	4960	—	—	—	31
Sv. Križ pri Trstu	9572	93	8550	88	18123	81	2000	—	1889	—	6630	—	20	—	72
Sv. Benedikt. . .	5960	06	5557	77	11517	83	1795	—	4200	98	2280	—	1810	43	262
Stoperce															
Sv. Mihael poleg Soštanja . . .															
Sv. Nedelja . . .	13949	58	6157	47	20107	05	1672	—	96	50	4079	99	4211	73	172
Sv. Peter pri Novem mestu . .															
Sv. Petar u Šumi															
Sv. Peter n. M. . .															
Sv. Peter v S. d.	2729	71	2718	06	5447	77	2415	—	609	34	80	—	200	—	54
Sv. Trojica . . .															
Šmarjeta	5115	61	10532	12	15647	73	3010	—	780	—	3750	—	—	—	85
Št. Vid p. Vipavi	2133	19	2268	66	4401	85	642	—	100	—	1990	—	85	—	47
Št. Jurij ob j. žel.															
Šebrelje	2974	72	2638	49	5613	21	1634	56	972	67	400	—	525	80	124
Št. Ilj p. Turj. . .	25528	87	25952	49	51481	36	13396	99	3690	25	12586	73	3564	—	235
Št. Janž (Dolenj.)	6602	73	7028	33	13631	06	5115	—	1525	41	150	—	700	—	160
Št. Janž na Dr. p.															
Št. Jernej	22447	30	20717	76	43105	06	12797	64	16963	93	1680	—	2900	—	817
Št. Jurij p. Kum															
Št. Jurij p. Kr. . .	5298	54	6275	28	11573	82	2725	10	2934	65	345	66	1730	—	414
Št. Lambert . . .	2011	20	779	45	2790	65	1760	—	579	—	—	—	40	—	27
Št. Peter n. K . .	24164	55	25820	46	49985	01	17431	72	8312	65	9184	—	3254	94	509
Št. Rupert	11467	72	14068	95	25536	67	7617	80	4815	98	3314	91	3220	—	301
Št. Vid n. Ljub.															
Št. Vid pri Zatič.	44245	57	38462	77	82708	34	10256	—	19377	66	1000	—	33520	—	439
Št. Vid p. Grobel.	815	89	882	02	1697	91	642	—	113	38	260	—	150	—	25
Šibenik	8391	38	6620	01	15011	99	8912	19	3358	77	12646	01	5492	74	747
Škocijan															
Škofja Loka . . .	11370	54	11001	97	22372	51	6018	48	3442	77	4000	—	3500	—	92
Šmarje	24540	59	23625	85	48166	44	6098	—	2920	52	13600	—	5860	84	—
Šmartno p. Kran.	24201	13	29355	10	53055	23	13488	07	4925	12	19111	60	6930	10	117
Šmartno p. Litiji	9479	91	8798	96	18278	87	8176	10	1869	23	3370	—	1170	—	271
Šmartno p. Šm. goro															
Štokovci															
Šturije	5877	49	8426	31	14303	80	4720	80	2966	45	5397	—	761	—	345
Šmarjeta															
Št. Ilj. pri Velenju	27243	97	26446	78	53690	75	9141	06	1074	96	260	—	16800	—	96
Trata	1633	76	1600	—	3233	76	1420	—	—	—	600	—	200	—	14
Tinjan	1335	90	1668	—	—	—	400	—	70	—	1590	—	715	—	246
Tomaj	7681	64	7574	23	15255	87	6055	50	1612	41	5860	—	910	—	570
Tomiselj															
Toplice	3509	15	5421	72	8930	87	1851	—	4128	18	1290	—	1123	97	155

I m e	Pre-jemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				Posojila				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Trebče															
Trebelno	16443	18	14536	87	30980	05	3873	23	10014	43	4160	—	2058	50	281
Trilj	9599	16	12664	35	22263	51	5688	—	3521	40	6085	—	3470	—	751
Trnovo	41159	31	41163	90	82323	20	24402	09	19822	80	8961	62	14826	29	825
Tržič															
Tržišče															
Tučepi	1718	41	745	—	1463	41	600	—	—	—	—	—	—	—	136
Tunice	6276	55	5229	99	11506	54	2034	—	3627	57	600	—	—	—	47
Trebnje	14299	30	17128	90	31428	20	13432	40	465	55	3150	—	470	—	115
Velika nedelja	6949	07	7587	10	14536	17	2482	—	—	—	6315	—	—	—	21
Vič															
Vabriga															
Vače															
Velke Lašče	59171	12	55929	46	15100	58	21114	86	7925	13	27300	—	18200	—	323
Vel. Lošinj	2716	30	2372	66	—	—	1008	—	489	96	1800	—	130	—	104
Videm	2328	80	1819	50	4148	30	1850	—	471	94	200	—	200	—	209
Vinjani															
Vipava	30020	39	30333	24	60353	63	12501	28	9679	09	15829	—	10832	—	1231
Višnja gora	26671	96	25282	45	51954	41	20794	—	11535	72	5063	20	649	07	584
Višnjan															
Vodice															
Vodice (Dalm.)															
Vojsko	863	39	1238	69	2102	08	663	—	350	34	26	49	180	09	44
Vrbnik	3738	56	4543	65	8282	21	3062	85	1737	—	300	—	440	—	360
Vrhnika															
Vrlika															
Vrvari															
Vurberg	4423	02	3856	17	8279	19	3683	—	1503	81	40	—	732	—	55
Velikovec	74507	27	58838	92	133346	19	16511	34	11836	94	44047	55	2336	—	—
Zagorje ob Savi															
Zagradec															
Zaostrog	12536	82	10662	19	23199	01	5789	76	1329	60	4079	55	3085	43	13
Zatičina	5447	07	5367	06	10814	13	220	—	5362	37	—	—	—	—	71
Zg. Besnica	1128	41	1833	21	2961	62	—	—	132	83	1700	—	640	—	53
Zg. Tuhinj	12824	54	11773	51	24598	05	10323	—	5907	71	3830	—	2289	85	192
Zibika															
Zreče															
Zrenj															
Žiže	3976	37	4727	32	8703	69	1641	38	2705	38	400	—	1010	—	65
Žiri	14460	78	17141	22	31602	—	12277	15	5836	02	3240	—	1940	—	287
Žminj															
Župa-Raščane															
Žužemberk	15705	44	13636	52	29341	96	9175	—	5636	74	5782	—	1398	98	—
Živogošče	9734	66	10642	96	20377	62	100	—	—	—	4445	—	423	97	37

Koliko goveje živine je na zemlji? Neki časnikar je zračunal, koliko je goveje živine na zemlji. Po njegovi statistiki se je največ nahaja v severni Ameriki, in sicer 66·86 milijonov, v Argentini 21, na Nizozemskem 1·7, na Ruskem 42·2,

v vzhodni Indiji 52, v Nemčiji 19·3, na Francoskem 14·3, v Avstro-Ogrski 16, v Avstraliji 8·34, v Italiji 5, v Rumunski 2·59, v Bulgariji 1·8, v Švici 1·4, v Kaplandiji 1·9, na Angleškem 11·7 in v Belgiji pa 1 milijon glan.

Občni zbor

Živinorejske zadruga v Gorjah,

registrirane zadruga z omejeno zavezo,

se preloži na dan 4. aprila in se vrši ob istem času, na istem kraju in po istem dnevnem redu, kakor je bilo razglašeno v št. 3. številki Narodnega Gospodarja z dne 10. februarja 1909.

Vabilo na občni zbor

Hranilnice in posojilnice za blejski kot,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 12. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v stari šoli na Bledu.

Dnevni red:

1. Branje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Boštanju,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se vrši dne 4. aprila 1909 ob pol 8. uri zjutraj v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1908.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako občni zbor ob navedeni uri ne bi bil sklepčen, vrši se na istem mestu in z istim dnevnim redom čez pol ure drug občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število članov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Koprivnici,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrdjenje računskega zaključka za l. 1908.
3. Nadomestna volitev treh udov načelstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor

Kmečke hranilnice in posojilnice v Rajhenburgu,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1908.
3. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Spodnji Polskavi,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 12. aprila 1909 ob 9. uri dopoldne v prostorih hranilnice in posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Odbor.

Vabilo na redni občni zbor

Raiffeiznove posojilnice v Št. Ilju pri Velenju,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 6. aprila 1909 ob 2. uri popoldne v posojilniških prostorih

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrdjenje računskega zaključka za l. 1908.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev dveh računskih pregledovalcev.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na II. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Bučki,

registrirane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 12. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1908.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadrugnikov.

Vabilo na redni občni zbor

Kmetijskega društva v Gorjah pri Bledu,

registrirane zadruga z omejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 18. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v cerkveni dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Potrdjenje računskega zaključka za l. 1908.
5. Sklepanje o čistem dobičku.
6. Volitev načelstva.
7. Volitev nadzorstva.
8. Volitev razsodišča.
9. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Posojilnice pri sv. Lenartu v Slov. goricah,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 15. aprila 1909 ob 10 uri dopoldne v
dvorani A. Arnušove gostilne pri sv. Lenartu v Slov. gor.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo računskega pregledovalca.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Volitev načelstva.
7. Volitev računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
8. Nasveti.

Načelstvo

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Preski,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v
društvenem domu.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Mlekarske zadruge v Dupljah,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v
zadržnih prostorih

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
4. Volitev načelstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Gospodarske zadruge v Selški dolini na Česnjici,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 13. aprila 1909 ob 4. uri popoldne v
v zadržnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Sodarske zadruge v Česnjici,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 13. aprila 1909 ob 2. uri popoldne v
zadržnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1908.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Kmečke hranilnice in posojilnice v Poljčanah,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v
posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Loškem potoku,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 4. aprila ob 3. uri popoldne v posojilničnih
uradnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ne bil ta občni zbor sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število članov.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Trebčah,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila t. l. ob 4. uri popoldne v
prostorih Gospodarskega društva.

Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika, blagajnika in nadzorstva.
3. Prememba pravil.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

V slučaju, da je občni zbor ob navedenem času ne-sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ob vsakem številu navzočih.

Vabilo na VI. redni občni zbor
Mlekarske zadruge v Horjulu,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v
meznariji št. 97.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Kmečke hranilnice in posojilnice v
Št. Lovrencu nad Mariborom,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 t. j. na cvetno nedeljo
ob 1. uri popoldne v lastni pisarni pri Pernatu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za l. 1908.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Zapisovanje novih udov zadržnikov.

Ako bi ob 1. uri popoldne občni zbor ne bil sklepčen,
se isti vrši ob 2. uri popoldne pri vsakem številu udeležencev.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Šmarjeti,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil v dne 4. aprila 1909 ob 3. uri popoldne v
kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1908.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na občni zbor
Hranilnice in posojilnice na Igu,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 ob 3 uri popoldne v
posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na izredni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Dobrunjah,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 ob pol 4. uri popoldne
v prostorih posojilnice.

Vspored:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem
zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Petrovčah,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 ob 4. uri popoldne v
posojilniških prostorih v Petrovčah št. 3.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev računskega zaključka za l. 1908.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo na redni občni zbor
Posojilnice na Frankolovem,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 4. aprila 1909 popoldne po večernicah v
prostoru občinske pisarne.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem
zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za l. 1908.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, vrši se eno ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih zadržnikov.

Vabilo na občni zbor
Konsumnega društva pri Dev. Mar. v Polju,
registrovane zadruge z omejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 12. aprila 1909 ob pol 4. uri popoldne v
društvenem domu.

Dnevni red:

1. Volitev načelstva.
2. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in po
istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal
ne glede na število navzočih članov.